

ROZHOVOR SE STAROSTOU MĚSTA SEDLČAN ING. JIŘÍM BURIANEM

Člen redakční rady našeho časopisu Jiří Burian přišel na Sedlčansko v 80. letech a vykonával zde funkci vedoucího stavebního úřadu. V únoru roku 1990 se stal starostou tohoto osmítisícového města, přičemž dnes už „slouží“ své třetí funkční období. Protože mu nikdy nebyla budoucnost Sedlčan lhostejná, obklopil se skupinou podobně zapálených lidí, přičemž prakticky stejný kolektiv byl zvolen také ve druhém a třetím volebním období. To umožnilo průběžně pokračovat v realizaci společných představ. Tato kontinuita se odráží v konkrétních výsledcích a je poznat i na vzhledu města. Inženýr Burian je v současnosti také členem krajského zastupitelstva Středočeského kraje.

Tři volební období za sebou je nemalý úspěch. Myslíte si, pane starosto, že je to tím, že byla dána přednost odbornosti před „politikařením“?

Zcela určitě. Zpočátku bylo využito porevoluční euforie k větší občanské aktivitě. Avšak i v těch dalších volebních obdobích jsme soustavně pokračovali v započatém díle. Já, jako stavař a územní plánovač, dávám přednost řešení konkrétních úkolů s jasnými termíny, před politickými frázemi. Domnívám se, že Sedlčany jsou příliš malým městem, kde se všichni znají a není zde místa pro dílčí politikařské zájmy. Ve všech volebních obdobích jsem vždy žádal zastupitelstvo, ačkoliv je složeno z různých politických stran, aby nepolitikařilo, ale pracovalo. Vždy se tomu tak dělo a děje se to i dnes.

Jaká je současná situace Sedlčan?

Sedlčany jsou téměř osmítisícové město, ležící ve středním Povltaví. Jeho poloha má, jak už tomu bývá, své klady i zápory. Město leží zhruba 60 km od Prahy a je v podstatě v jejím rekreačním zázemí. Má tedy relativně těsnou vazbu na Prahu, což nemusí být vždy výhoda. Já osobně jsem sedlčanským patriotem. Město Sedlčany má bohatou historii a vždy bylo významným kulturním a hospodářským centrem středního Povltaví. Svoji pozici si udrželo i v dobách pro Sedlčany nepříznivých, zejména za II. světové války. V té době bylo celé území Sedlčanska vystěhováno a přeměněno na vojenské cvičiště. Po válce prošlo obdobím socialistického zprůmyslnění a z dvou a půl tisícového města se stalo město téměř osmítisícové s donedávna dobře fungujícím průmyslem.

Jak velkého území se týkalo vystěhování obyvatel?

Jednalo se o celý prostor mezi Vltavou a Sázavou, omezený z jihu železnicí ve-

doucí z Olbramovic do Sedlčan. Z celé oblasti vojenského prostoru bylo vystěhováno okolo 17 000 obyvatel a z toho ze Sedlčanska asi 10 000 obyvatel. Pokud jde o vlastní město, zůstala v něm pouze malá část obyvatel, zabezpečujících nezbytné služby.

Obyvatelé se po válce do tohoto území vrátili nebo jsou důsledky vystěhování podobné českému pohraničí?

Okolo 60 % obyvatel se do regionu vrátilo, zbytek zůstal tam, kam byl vystěhován. V žádném případě není možno srovnávat tento prostor s pohraničím.

Cítíte se součástí pražské aglomerace, nebo považujete vaši část Středočeského kraje za samostatný region?

Náš region je na rozhraní Středočeského a Jihočeského kraje a vždy měl přirozenou přírodní hranici tvořenou Středočeskou pahorkatinou. Současné rozdělení do okresů není šťastné – například oblast Sedlecko – Prčicko byla přiřazena do okresu Benešov avšak Sedlčansko do okresu Příbram. Logické hranice sedlčanského regionu tvoří Vltava a Vlašimská pahorkatina. Sedlčany byly od roku 1869 až do poslední územní reformy okresním městem. Jsme součástí Středočeského kraje a vnímáme i blízkost hlavního města. Jak již jsem řekl, má to své klady, ale cítíme se být samostatným regionem. Největší hodnotu našeho regionu vidím v krásné krajině, která nebyla ani v průběhu minulých čtyřiceti let poničena necitli-

Ing. Jiří Burian

vou industrializací. Proto jedním z hlavních zásad mého starostování je, aby i město Sedlčany se stalo součástí této krásné krajiny a nebylo devastováno neuváženým rozvojem.

Co by mělo být hlavním sociálně ekonomickým východiskem pro budoucnost sedlčanského mikroregionu?

Mám-li být stručný, pak je nutno klást důraz na využití této krásné krajiny, tedy na ekologicky pojatém aktivním cestovním ruchu. S ním souvisí rozvoj malého a středního podnikání v oblasti obchodu, služeb, ubytování a veřejného stravování. Sedlčansko se po válce výrazně průmyslově rozvíjelo. Již v roce 1949 vznikla v tomto regionu jediná mlékárna, a v šedesátých letech byly založeny Sedlčanské strojírny s výrobním programem, postaveným na stavebních strojích a lehké prefab-

rikaci. Tradičním oborem je zde nožířství, reprezentované Kovodružstvem (KDS) Sedlčany. Dřevozpracující průmysl, produkuje konstrukční stavební systémy, zde působí již dlouhá léta. V okolí Sedlčan se nachází také mnoho žulových lomů. Venkovské obce sedlčanského regionu byly tradičně orientovány na zemědělství. Musím se zmínit o lobkowiczském pivovaru ve Vysokém Chlumci. Přejít na tržní hospodářství, spojený s privatizací, způsobil v mnoha případech stagnaci, někdy i úpadek průmyslových podniků. Situace se zlepšila v průběhu druhé poloviny devadesátých let – naše ekonomika se opět rozvíjí. Tak například vstup francouzského partnera, majícího eminentní zájem na rozvoji produkce, do Povltavských mlékáren podstatně zvýšil produkci známých sýrů Hermelín, Vltavín a Lučina, ale také ztrojnásobil počet zaměstnanců podniku na dnešních 240. Také strojárnám se už dnes začíná dařit – podařilo se jim obnovit původní výrobní program. Na trhu nožířských výrobků je dnes obrovská konkurence, přesto KDS stále existuje. Vážně se uvažuje o obnovení cihelny. Dá se tedy říct, že negativní dopady privatizace v našem mikroregionu nevyvolaly neúnosnou míru nezaměstnanosti. Ta se dnes pohybuje kolem pěti procent.

Jako všude, i na Sedlčansku je mnoho nevyužitých areálů bývalých zemědělských družstev. Uvažujete o jejich využití pro jiné funkce?

Sedlčany – náměstí

Domnívám se, že jde o dobrou myšlenku. Těch areálů je v tomto kraji poměrně dost, i když řada z nich je ve vyloženě špatném stavu. Jde tedy spíše o územní nabídku, než o využití objektů. V devadesátých letech jsme se snažili lákat sem průmyslové firmy, včetně zahraničních. Přestože bonita půdy není ve zdejších kopcovitém terénu vysoká, naráželi jsme na všeobecně známé problémy, týkající se ochrany zemědělského půdního fondu. Další brzdou bylo nedostatečné vybavení technickou infrastrukturou, zejména rozvodem plynu. Ten se nám podařilo do města dovést až v roce 1998.

Jaké další problémy v regionu existují?

Zajímavý je také fakt, že prognózy dalšího rozvoje jednotlivých ekonomických subjektů narážely na nedostatek kvalifikovaných pracovních sil. Dnes je tedy problémem získat pro nově konstituované průmyslové provozy kvalifikované profese. To vede ke snaze stávajících podniků znovu obnovit vlastní učňovské školství. Chci ale poukázat na nesmírně důležitou skutečnost. Tento region je dopravně špatně obslužen. Jediná silnice první třídy, známá „osmnáctka“, protínající region ve směru východ – západ, se stala v některých úsecích okresní silnicí a tomu odpovídají její dopravní parametry včetně údržby. Koncová železniční trať také k řešení dopravy ve větším měřítku nepřispěje. Všechny dálniční a železniční systémy celostátního charakteru jsou příliš vzdále-

ny a naši situaci neřeší. Jsem proto nejenom jako starosta, ale také jako člen zastupitelstva Středočeského kraje, jednoznačným zastáncem výstavby dálnice D-3 z Prahy do Českých Budějovic.

Jak se jako starosta a krajský zastupitel díváte na budoucnost reformy veřejné správy, zejména na vztah mezi orgány kraje a obcemi?

Za jeden z pozitivních prvků reformy považuji skutečnost, že kraj je samosprávným celkem. Současný stav je poznamenán faktem, že kraje vznikly nedávno a jejich funkce a organizační struktura se vyvíjí. Přestože řada kompetencí přešla na kraje zákonem, ve skutečnosti tomu tak ještě není. S tím je spojen i problém financování. Nejsem odpůrcem reformy veřejné správy, ale v současnosti bych dal přednost řešení ekonomických problémů celého státu. Pokud se týká budoucnosti, je nutno zajistit soulad zájmů a spolupráci mezi obcemi a krajem. Nejde přitom jenom o to, že jde o naplnění litery zákona, ale především jde o zajištění přirozených vztahů a potřeb. Všechno je přece v lidském faktoru.

Považujete spontánně vznikající mikroregiony, jakým je i Sedlčansko, za základ budoucích správních celků, ať jž je nazveme malými okresy, či obvody pověřených obcí?

Považuji za naprosto správné, aby se vytvářely regiony, mající svoji logiku z hospodářského i správního hlediska. Bylo tomu tak již za první republiky a nevidím důvod, proč by tomu tak nemělo být i dnes. Tyto regiony mají většinou své přirozené fyzické hranice a v jejich centru se nachází obec, která je jejich logickým hospodářským a správním centrem. Nejde jen o orgány samosprávy a státní správy, ale také o další vybavení, mezi něž patří školství, zdravotnictví, vyšší služby apod. Předpokladem je zde také dobré dopravní propojení. Chci říci, že střední Povltaví je téměř modelovým územím pro vytváření těchto přirozených vazeb. Sedlčany byly vybrány jako správní středisko třetího stupně a já věřím, že se jím stanou. Ostatně mnohé historické prameny je za významné hospodářské a kulturní centrum oblasti označují. Otázkou je, zda se podaří zajistit veškeré finanční, personální a další nároky na fungování takového centra. V rámci průzkumů, vedoucích k utváření sedlčanského regionu, se k nám přihlásila celá oblast Sedlečka-Prčicka, jež

doposud patří do benešovského okresu. Pokud by takovéto území vzniklo, považuji jej za „čisté území“ se vším všudy. Navštívili-li občan správné středisko, nejenže si vyřídí své úřední záležitosti, ale může využít všech služeb, které město nabízí. Týká se to také základního a středního školství, zdravotnictví a kultury. Obávám se jenom, že za daných okolností, tedy v přílišném spěchu, nebude na reformu dostatek peněz.

Chtěl bych ještě upozornit, že v roce 1995 vzniklo zcela spontánně, bez jakékoli státní podpory, sdružení obcí Sedlčanska, o kterém byli čtenáři časopisu informováni v minulém čísle. A mohu potvrdit, že tento mikroregion skutečně funguje.

Střední Povltaví je významným rekreačním územím pro spádovou oblast hlavního města. Jaké jsou zde podmínky pro další rozvoj rekreace a cestovního ruchu?

Rekreaci bych rozdělil na dva typy. Prvním z nich je „chatařská“ rekreace v tradičních lokalitách podél Orlické, Slapské a Kamýcké přehradní nádrže. Zde vidím přetrvávající problém především v přehuštné chatové zástavbě, vzniklé navzdory zpracovaným územním plánům - dochází zde k situacím, kdy si sousedé mohou navzájem podat ruce, aniž by své chaty opustili. Tento typ bychom chtěli stabilizovat a dále nerozvíjet. Druhým typem je chalupářství. Rekreační chalupy se vyskytují na celém území Sedlčanska, zejména v osadách a nejmenších obcích. Pominu-li ne vždy dobrý dojem, který na místní obyvatele, mnohdy vlastní vinou, „Pražáci“ zanechávají, hodnotím chalupářství pozitivně. Mnoho objektů na samotách a v malých obcích by bez tohoto fenoménu dávno neexistovalo – dodnes žije. Pro další rozvoj mě také inspiroval příklad z Francie – tam byl v oblasti Pelussinu vyhlášen národní park – Parc du Pilat, a to nikoli z hlediska ochrany přírody, ale spíše co do zachování tradičního sídlení a tradiční zemědělské krajiny. Předpokládá to ovšem vybavení území patřičnými zařízeními, jakými jsou cyklotrasy, možnosti vyjíždky na koních apod. Znamená to také ovšem zajištění dostatečné informovanosti, dopravního napojení a vybavení nezbytnými službami – krátce řečeno, je nutno zajistit, aby se návštěvník cítil příjemně a spokojeně. Nestačí tedy pouze vytisknout propagační materiály – je nezbytné myslet i na vše ostatní.

Sedlčansko oplývá různými zámky, zámečky a jinými panskými sídly. V jakém jsou stavu a jaké mají rozvojové předpoklady?

Tato sídla vznikala přirozeně s vymezením a hospodařením jednotlivých panství. Tomu také odpovídá jejich úroveň a současný stav. Nejmarkantnějším příkladem je dlouholeté působení významného rodu Lobkowiczů v nedalekém Vysokém Chlumci. Tento rod, vlastníci rozsáhlé lesy, půdu i vodní plochy, dnes svoje aktivity, včetně provozu známého pivovaru založeného již v patnáctém století, obnovil. Do Sedlčan se z exilu vrátili Mladotovi. Ti kvalitně zrenovovali svoje sídlo na předměstí, zvané Červený Hrádek. Jde o jednu z raných realizací Jana Kotěry z roku 1903.

Obraťme pozornost k územnímu plánu Sedlčan.

S nadsázkou řečeno, první územní plán Sedlčan pochází z roku 1642. Územní plán podle dnešních kritérií byl pořízen v roce 1979. Protože jsem již od poloviny osmdesátých let pracoval v oblasti územního plánování, upozornil jsem hned v devadesátém roce na nezbytnost pořízení nových územních plánů jako základních rozvojových dokumentů pro obec. Bohužel, na příbramském okresním úřadě jsem pro to nenašel pochopení. Rozhodli jsme se tedy pořídit územní plán Sedlčan vlastními silami s tím, že v roce 1995 byl schválen. Jeho zpracovatelem je Ing. arch. Krásová. Věděli jsme přitom, že klíčovou otázkou účinného územního plánu je dobře zpracované zadání. Při jeho tvorbě jsme rozhodně ustoupili od aplikace technicko-hospodářských ukazatelů. Sestavili jsme tým odborníků, kteří v první etapě popsalí základní problémy rozvoje našeho města. Tak bylo stanoveno šestatřicet problémových okruhů od bydlení až po cestovní ruch. Vycházeli jsme přitom z naléhavosti, obrazně řečeno z toho, „kde nás tlačí bota“. O úspěchu a realnosti tohoto plánu svědčí mimo jiné i to, že rozvojové zóny průmyslu, služeb i bydlení se průběžně realizují. Územní plán nemůže nikdy být toliko „obrázkem“ za starostenskými zády. Musí sloužit především jako rozhodovací nástroj stavebnímu úřadu a zastupitelstvu. Za významnou skutečnost také považuji to, že jsme územní plán relativně dlouho a pečlivě projednávali a že výsledkem jsou pouze dvě jeho změny. Jistě znáte situaci měst, ve kterých jsou požadovány desítky změn územních plánů. Ke změ-

nám mi dovoluje jeden můj osobní názor: měl by být činěn rozdíl mezi velkou a malou změnou územního plánu. Dnes se změna pro jednu parcelu projednává prakticky stejným postupem jako návrh nové průmyslové zóny. Týká se to i práce stavebního úřadu a komunikace mezi ním a radnicí. Tak se nám například stane, že se nedozvíme o vlastnických změnách v území. Občan potom žádá o územní rozhodnutí pro výstavbu rodinného domku na pozemku, který je funkčně určen například pro zeleň.

V regulačních plánech by se to ale stávat nemělo. Ty regulují přímo využití jednotlivých pozemků.

S tím plně souhlasím, ale narážíme na činnost katastrálních úřadů. Město Sedlčany bylo jedním z prvních, které má v digitální verzi zpracovány katastrální a technickou mapu. V těchto mapách máme zaznamenán skutečný stav z devadesátých let a údaje průběžně aktualizujeme. V této oblasti se ale setkáváme s byrokracií a zdoluhavými úředními postupy.

Mají Sedlčany zpracován program rozvoje města?

Máme zpracován program sociálně-ekonomického rozvoje do roku 2010. Byl sice zpracován následně po územním plánu, nicméně oba dokumenty jsou spolu v souladu. Dnes ale vím, že program rozvoje měl být zpracován před územním plánem.

Jaký je stav technické infrastruktury ve městě?

Podle mého názoru v podstatě uspokojivý. Už od osmdesátých let, kdy jsem začal působit na stavebním úřadu, jsem zastával názor, že pro město je podstatné vybudovat jeho „žíly a tepny“, a nikoli „pomníky“ na povrchu. Pitné vody je dostatek, i když dle nové legislativy patrně vzniknou potíže s kvalitou zdroje. Do budoucna je nutno uvažovat o dálkovém napojení například na Želivku, Římov, případně Vltavu. V roce 1993 jsme postavili novou čistírnu odpadních vod – zde budeme muset modernizovat technologii čištění. Kapacita energetických sítí je dostatečná. Významným přínosem pro město je přivedení plynu do Sedlčan. Počítáme s tím, že v příštím roce bude plošná plynofikace města dokončena.

Je nám známo, že jste spolupracovali s bývalým Výzkumným ústavem výstavby

a architektury. Co si myslíte o využití výzkumu, ať již je prováděn na vysokých školách, či ve specializovaných ústavech?

Nemyslím si, že výsledky takového výzkumu musejí být využitelné v každodenní praxi starosty. Za dobu svého působení na radnici se mi podařilo vybudovat síť odborníků, na které se mohu obrátit a je jedno, zda pracují ve výzkumu, na vysoké škole nebo v privátní či jiné sféře. Přesto musím říct, že výzkum je nezastupitelný v celostátním měřítku a pro dlouhodobé

úkoly. Mnoho z nich budou muset řešit nové kraje. Tak například bytová politika je formulována ve vládním programu, ale její praktické provádění v obci je téměř nereálné. Bytovou politiku přece nevyřeší jen volný trh – a to říkám přesto, že stojím na pravé straně politického spektra. Totéž se týká územního plánování a dalších relevantních oblastí. Myslím si zkrátka, že z hlediska celostátního a dlouhodobého by se tyto problémy měly řešit výzkumem, ale samozřejmě racionálně a efektivně. Je

jedno, zda takovýto výzkum budou provádět specializované instituce, vysoké školy, nebo soukromé subjekty. Jedním slovem – škrtnout výzkum nelze.

Pane starosto, přejeme vám hodně úspěchů a děkujeme vám za rozhovor.

*Připravili Josef Markvart
a Lubor Fridrich*